

Teze volebního programu

Aleš Kocourek

Vážené kolegyně, Vážení kolegové,

S hlubokým respektem a pokorou jsem se rozhodl přijmout nominaci na rektora Technické univerzity v Liberci a v následujících odstavcích nabízím akademické obci univerzity shrnutí základních tezí, které považuji pro období let 2026–2030 za prioritní a o nichž jsem přesvědčen, že napomohou univerzitě k větší prosperitě, úspěšnosti a stabilitě, přispějí k vyšší spokojenosti zaměstnanců i studentů a povedou k naplňování poslání a vize Technické univerzity v Liberci.*

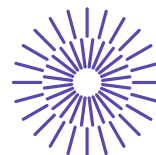
Poslání a vize *Technické univerzity v Liberci*

Posláním Technické univerzity v Liberci je šířit poznání a posouvat jeho hranice, kultivovat českou společnost a přispívat všemi svými činnostmi ke společenské rovnováze, blahobytu a udržitelnému rozvoji.

V duchu evropských univerzitních tradic si Technická univerzita v Liberci stanovuje na období 2020–2030 vizi být nezávislým, mezinárodně ukotveným vzdělávacím a výzkumným centrem evropského významu a partnerem pro hledání a řešení celospolečenských výzev.

Fungování evropských univerzit, Technickou univerzitu v Liberci nevyjímaje, stojí na dvou základních principech: na **principu akademických svobod** vycházejícím z vysokoškolského zákona a z prohlášení *Magna Charta Universitatum 2020* a na **principu akademické odpovědnosti** za všechny činnosti a jejich výstupy spojené s působením univerzity ve společnosti. Akademická svoboda názoru a projevu musí být prosazována s tím, že nepovede k šíření bludů a hloupostí. Akademická svoboda volby studia se musí pojít s odpovědností za budoucí uplatnění absolventů na trhu práce a ve společnosti. Akademická svoboda v bádání, vědě a výzkumu musí být svázána s odpovědností akademických pracovníků za dosažené poznání a jeho šíření prostřednictvím vzdělávání dalších generací studentů. Za samozřejmé na univerzitní půdě považuji příkladnou úroveň osobní morálky a dodržování etických zásad v každém našem konání.

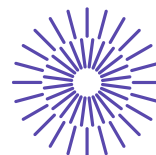
* V tomto i následujících odstavcích jsem použil generického maskulina jako základního, nepříznačového označení, kterým ovšem nenaznačuji žádnou preferenci z hlediska biologického rodu nebo genderu. Obracím se stejně na studentky i studenty, na kolegyně i kolegy, na zaměstnankyně i zaměstnance. Generické maskulinum bylo zvoleno čistě pro lepší a jednodušší čitelnost textu.

Ctím tradiční vnímání univerzity jako společenství učitelů a studentů (z latinského *universitas magistrorum et scholarium*), kde jsou studenti víc kolegy než žáky svých učitelů. Každá generace studentů je jiná a každá si s sebou nese své osobité silné stránky i slabiny. Je úkolem univerzity, aby dokázala poznat a přitáhnout ty nejlepší uchazeče o studium, nabídnout jim kvalitní vzdělání a společně s nimi budovat **lepší univerzitu pro lepší budoucnost** naší země. O vztah studentů k univerzitě je třeba pečovat, je třeba do něj investovat a nabídnout studentům nejen vynikající odborné a technické zázemí pro jejich studium, ale také důvěru a prostor pro jejich vlastní nápady a názory. To posílí vztah studentů k univerzitě a akademické obci a stane se základem vazeb přetrvávajících i po dokončení studia. Je úkolem vedení univerzity ve spolupráci s fakultami a jejich studenty správně identifikovat konkurenční výhody Technické univerzity v Liberci, rozvíjet je a představit je žákům středních, ale i základních škol. Jedná se o dlouhodobou strategickou činnost, jejímž výsledkem bude rostoucí zájem o studium na Technické univerzitě v Liberci, který jejím fakultám umožní lépe si vybírat mezi uchazeči o studium a který současně zajistí, že přijatí uchazeči skutečně nastoupí k vysokoškolskému studiu v Liberci. Prvořadým úkolem každého akademického pracovníka je poskytnout studentům co nejlepší vzdělání a soustavně se zlepšovat. Prvořadým úkolem rektora a univerzity je zajistit fakultám a akademickým pracovníkům pro jejich činnost co nejvhodnější podmínky. Kombinací všech těchto faktorů zvýšíme motivovanost studentů i akademiků a univerzitě zajistíme příslib vyšší studijní úspěšnosti.

Univerzita stojí na samém vrcholu vzdělávací soustavy. Na rozdíl od ostatních úrovní této soustavy propojuje univerzita v humboldtovském pojetí vzdělávání s vědou, výzkumem, vývojem a inovacemi a vychovává nejen špičkové odborníky, ale také zodpovědné občany a platné členy veřejného života. Univerzita nemá být odrazem současné společnosti, jak často slýchám, ale má představovat její budoucí lepší tvář. Musí jít ve všech svých činnostech vzorem a příkladem. Musí nabízet vzdělání pro příští desetiletí a sama aplikovat moderní technologie a přístupy ve svém každodenním fungování a chodu. Technická univerzita v Liberci má všechny předpoklady být průkopníkem v optimalizaci svých agend a je úlohou rektora, aby byl **hnací silou a hybatelem** těchto změn. Procházíme obdobím, kdy sociální sítě, strojové učení a umělá inteligence dramaticky mění naše životy a Technická univerzita v Liberci před těmito změnami nemůže zavírat oči. Je třeba je vnímat jako příležitost a připravit na ně naše zaměstnance i naše studenty.

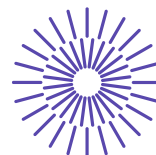
Univerzita musí fungovat jako ucelený, moudře a účelně seřízený systém, v němž jsou studijní programy sladěny s výzkumnými obory a zaměřeními jednotlivých pracovišť a součástí. Je to nezbytné ne proto, abychom obstáli v akreditačním procesu a hodnocení univerzity, ale abychom se v souladu se stanovenou vizí stali partnerem pro hledání a řešení celospolečenských výzev a abychom v souladu s posláním Technické univerzity v Liberci přispívali ke společenské rovnováze,

blahobytu a udržitelnému rozvoji. Role rektora a jeho týmu v tomto systému je koncepční a strategická. V letech 2026–2030 bude postupně docházet k reakreditaci bezmála všech současných studijních programů, a nastane tedy příhodná doba, abychom k formování vzdělávací činnosti na Technické univerzitě v Liberci přistoupili **systematicky a s rozvahou**. Nabízím všem fakultám univerzity prostor pro diskuzi o stávajících i nových studijních programech, které budou v daleko větší míře mezifakultní a mezioborové a budou odrážet změny na trhu práce a vývojové trendy. Integraci Ekonomické fakulty a Univerzitní knihovny do hlavního kampusu univerzity proto považuji za správný, ba nezbytný krok. Zastávám názor, že na univerzitě naší velikosti musíme ctít pravidlo, kdy jedna odbornost je rozvíjena na jednom pracovišti. Na druhou stranu je třeba vnímat i úskalí tohoto uspořádání a hledat cesty, které zajistí správný chod, využití kapacit a rozvoj všech součástí univerzity.

Univerzitu vnímám jako organizmus, v němž má každý svou úlohu, účel a smysl. Je žádoucí, aby každá součást Technické univerzity v Liberci prosperovala a přispívala svým dílem a v souladu se svými prioritami k rozvoji celé univerzity. Fakulty a Ústav se na Technické univerzitě v Liberci těší značné autonomii a já jsem přesvědčen, že je to v pořádku. Spolupráce mezi jednotlivými součástmi ale musí být vnímána jako žádoucí a je třeba hledat cesty, jak ji stimulovat. Multioborovost a široká škála studijních programů i rozvíjených oblastí výzkumu se musí stát **nejsilnější konkurenční výhodou** naší univerzity. Spatřuji v ní mimořádný potenciál, který je třeba aktivovat a využít nejen ve prospěch univerzity a jejích zaměstnanců a studentů, ale také ve prospěch regionu. S rostoucí mezioborovostí vzdělávací i tvůrčí činnosti bude třeba hledat sofistikovanější způsoby řízení pracovního výkonu jednotlivých zaměstnanců, pracovišť a součástí, které zajistí podmínky pro spravedlivé odměňování a budou motivovat k dalšímu rozvoji.

Nevěřím, že v životě existují zkratky, a rychlá řešení bývají častěji unáhlená než správná. Proto chci už v období 2026–2030 vést diskuzi o strategickém záměru naší univerzity na příští dekádu, hledat průsečíky s rozvojovými strategiemi Statutárního města Liberec a Libereckého kraje a veřejně hovořit o roli univerzity v našem regionu. Osobně se již řadu let snažím, aby byla Technická univerzita v Liberci **srdcem našeho města i kraje**. V mnoha oborech jsme respektovaným partnerem pro průmyslové podniky, orgány veřejné správy, střední i základní školy a občanskou společnost. V řadě dalších směrů o tuto pozici musíme usilovat. Má-li univerzita kultivovat společnost a přispívat k jejímu rozvoji, musí být pevně ukotvena v českém, evropském i světovém vzdělávacím a výzkumném prostředí, musí mít renomé, dobrou pověst a skvělý zvuk. Toho lze dosáhnout jen tím, že budeme odvádět co nejlepší práci, budeme poctiví sami k sobě, k univerzitě i společnosti a budeme vytvářet věrohodnou image a dobré jméno univerzity. Role rektora a jeho týmu je v tomto zcela klíčová. Jsem připraven ku prospěchu univerzity v následujícím období zužitkovat veškeré své schopnosti a zkušenosti z Česka i ze zahraničí a udělat maximum pro to, aby se o Technické univerzitě v Liberci mluvilo v superlativech.

Úspěšné vedení univerzity nemůže a ani nesmí spočívat na schopnostech jednoho člověka, musí být výsledkem týmové spolupráce. Klíčovou úlohu v ní hraje **otevřená komunikace** a hledání konsenzuálních řešení. Otevřená komunikace umožní, aby zazněly relevantní argumenty a byly posouzeny odlišné názory. Domnívám se, že mé dosavadní odborné i manažerské zkušenosti z akademického i mimouniverzitního života ukazují, že jsem týmovým hráčem. Dokážu svěřenou organizaci dovést k úspěchu a ke skvělým výsledkům a umím komunikovat s partnery i protihráči. Předpokládám, že v případě získání důvěry Akademického senátu TUL by můj prorektorský tým zahrnoval následující gesce:

- studium a řízení kvality,
- věda a výzkum a transfer znalostí,
- vnější a mezinárodní vztahy,
- strategie a rozvoj,
- legislativa, organizace a digitalizace,
- investice a výstavba.

S týmem prorektorek a prorektorů chci přednostně pozornost věnovat následujícím úkolům a činnostem rozděleným do tří oblastí. Chci k nim vést diskuzi a hledat nejlepší cesty rozvoje univerzity.

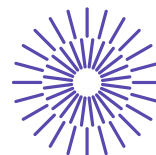
Prioritní oblast: **Studium a vzdělávání, studenti a absolventi**

Technická univerzita v Liberci v roce 2024 uspěla se žádostí o institucionální akreditaci, ale do roku 2030 skončí akreditace většiny stávajících studijních programů. Oba tyto impulsy dávají univerzitě příležitost provést systematickou revizi sylabů, vyhodnotit úspěšnost studijních programů a specializací, zamyslet se nad cestami k jejich dalšímu rozvoji a zatraktivnění, ale také k jejich optimalizaci. Rád bych, abychom do tohoto procesu zapojili studenty, absolventy i významné zaměstnavatele z našeho regionu. V roce 2028 bude Technická univerzita v Liberci slavit 75. výročí od svého založení, což bude další příležitost připomenout ji jejím absolventům, posílit vztah současných studentů k univerzitě a oslovit potenciální uchazeče o studium.

Studenti jsou budoucností naší univerzity i naší země. Je přirozené, že přinášejí nové nápady a jsou iniciátory změn. Jejich hlas má být na univerzitě slyšet a musí mu být dopřáno sluchu. Budování vztahu se studenty je primárně v rukou fakult, ale zapojit je více do celouniverzitního života a mezifakultního dění je úkolem rektora a jeho týmu.

Úkoly a aktivity pro období 2026–2030:

- Budovat vztah studentů k univerzitě a jejím součástí. Institucionalizovat studentské spolky a podporovat jejich činnost.
- Posílit a zlepšit zpětnou vazbu od studentů k univerzitě a naopak. Nabídnout studentům přímou a otevřenou komunikaci s vedením univerzity.

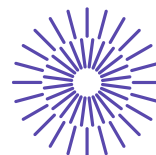
- Podporovat vznik mezioborových a mezifakultních studijních programů.
- Přispívat ke vzniku dalších double-degree studijních programů, případně dalších studijních programů v anglickém jazyce.
- Podpořit akreditaci specializačních kurzů zakončených mikrocertifikáty i dalších kurzů celoživotního vzdělávání.
- Zvyšovat jazykové kompetence studentů dalším rozvojem krátkodobých nebo virtuálních mobilit v rámci aliance RUN-EU i mimo ni.
- Rozvíjet partnerství s univerzitami v rámci Evropské unie i za jejími hranicemi.
- Zapojovat univerzitu do osvětových, popularizačních, ale i podnikatelských aktivit v regionu a přebírat nad nimi záštitu. Rozvíjet aktivity Univerzity třetího věku a Dětské univerzity.
- Pokračovat v podpoře podnikavosti a start-upových aktivit. Přivádět na trh práce víc podnikatelů z řad absolventů TUL.
- Vybudovat funkční vztahy s absolventy univerzity a posilovat jejich roli při formování vzdělávací i tvůrčí činnosti.

Prioritní oblast: **Věda, výzkum, inovace a doktorské studium**

V roce 2025 proběhlo hodnocení výzkumných organizací v celé České republice, jeho výsledky budou známy v nejbližších měsících a poskytnou nám cennou zpětnou vazbu. Významného kvalitativního pokroku jsme jistě dosáhli v materiálovém inženýrství, strojírenství, nanotechnologiích, přírodních vědách ale pravděpodobně i v dalších oborech. Detaily hodnocení nám napoví, zda bychom měli v dalších letech uvažovat o přesunu Technické univerzity v Liberci do skupiny multioborových univerzit.

Úkoly a aktivity pro období 2026–2030:

- Prioritně podporovat výzkum v oborech, v nichž univerzita již prokázala svoji excelenci a mezinárodní reputaci, a systematicky otevírat prostor pro mezioborovou spolupráci a nová výzkumná témata.
- Pokračovat ve zkvalitňování doktorského studia, rozvíjet podpůrné programy pro školitele a usilovat o zajištění dostatečných zdrojů pro nadané studenty doktorského studia.
- Zavést systematickou podporu dlouhodobého kariérního rozvoje mladých vědců prostřednictvím mentoringových programů a jasně definovaných kariérních cest.
- Zajistit obnovu a rozvoj vybudovaných výzkumných infrastruktur.
- Podporovat principy otevřené vědy a řízení výzkumných dat v souladu s evropskými standardy včetně zpřístupňování výsledků a jejich sdílení.
- Usilovat o realizaci interdisciplinárních mezifakultních výzkumných projektů.
- Podporovat spolupráci univerzity s dalšími výzkumnými organizacemi v Česku i v zahraničí a usilovat o členství v Asociaci výzkumných univerzit.

- Využít členství Technické univerzity v Liberci v alianci RUN-EU k podpoře tvůrčí činnosti, získávání evropských projektů a sdílení příkladů dobré praxe.
- Budovat výzkumné týmy se zahraniční účastí, posilovat postdoktorské pozice a tím zvyšovat úspěšnost v mezinárodních grantových soutěžích.
- Podporovat dlouhodobější pobyty zahraničních výzkumníků na Technické univerzitě v Liberci i našich výzkumníků v zahraničí.
- Motivovat původce ke komercializaci výsledků tvůrčí činnosti a poskytnout jim k tomu co nejlepší institucionální zázemí, včetně podpory při ochraně duševního vlastnictví, zakládání spin-off společností, přístupu k inkubačním programům a poradenství při vyhledávání investičních a průmyslových partnerů.
- Veřejně oceňovat mimořádné úspěchy ve vědě, výzkumu, vývoji a inovacích.

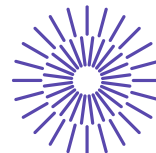
Prioritní oblast: **Zaměstnanci, správa a vedení univerzity**

Základním kapitálem a bohatstvím univerzity jsou její zaměstnanci. Akademici, vědci i administrativní pracovníci jsou nejen zdrojem výkonů, ale také srdcem, mozkem a tváří univerzity. Jejich spokojenost, sounáležitost, hodnověrnost a osobní integrita je proto v ohnisku zájmu rektora a jeho týmu. Je nezbytné pracovištím spadajícím pod rektora a kvestorku univerzity připomínat, jaké je poslání univerzity a jaká je úloha těchto pracovišť při naplňování této mise.

Do roku 2028 by měla být dokončena dostavba budovy E2 a přesun Ekonomické fakulty a Univerzitní knihovny do kampusu univerzity. Tím bude fakticky dokončeno budování kampusu Technické univerzity v Liberci a v souvislosti s přípravou nových studijních programů a strategického záměru univerzity na další dekádu nastane vhodný čas na posouzení dosavadních prostorových a dalších rozvojových ambicí univerzity a jejích součástí.

Úkoly a aktivity pro období 2026–2030:

- Usilovat o zvyšování rozpočtových i mimorozpočtových zdrojů financování a zasadit se o důstojné a spravedlivé odměňování pracovníků TUL.
- Implementovat evropskou personální strategii „*Human Resources Strategy for Researchers*“ a získat HR Award.
- Pečovat o sociální podmínky zaměstnanců univerzity včetně podpory rodinného života.
- Zasadit se o snižování administrativní zátěže akademických a vědeckých pracovníků, digitalizovat maximální množství agend a elektronizovat oběh dokumentů.
- Posilovat genderovou diverzitu na všech úrovních managementu a dbát na dodržování principu rovnosti v řízení lidských zdrojů, včetně odměňování.

- Zajistit úspěšnou realizaci dostavby budovy E2 a systematicky pečovat o rozvoj kampusu i areálu vysokoškolských kolejí v souladu s rozvojovými prioritami univerzity, města a kraje.
- Ve spolupráci s klíčovými partnery připravit a implementovat strategii pro efektivní a chytré využití parkovacích kapacit v kampusu.
- Zvyšovat energetickou soběstačnost univerzity a snižovat uhlíkovou stopu kampusu v souladu se závazkem klimaticky neutrálního města Liberec.
- Otevřít kampus široké veřejnosti a přilákat do něj kulturní, společenský i podnikatelský život.
- Budovat dobré jméno a značku Technické univerzity v Liberci v Česku i v zahraničí.

Mojí motivací během uplynulých dvou dekad, které jsem věnoval práci na Technické univerzitě v Liberci, bylo a nadále je přispívat k rozvoji univerzity a jejím prostřednictvím zlepšovat život v našem regionu. Univerzita mi dala svobodu v rozhodování a současně poskytla řadu úžasných příležitostí. Umožnila mi setkat se s desítkami inspirativních odborníků ze všech koutů světa a věnovat svůj čas stovkám mladých lidí, kteří dychtí po vědění a poznání. Zastávat pozici rektora Technické univerzity v Liberci bych považoval za mimořádnou čest, ale také za službu instituci, která mi zásadně změnila život.

Liberec, 23. září 2025

Aleš Kocourek